

Miljöbokslut 2020

Del 1 - Uppföljning av Miljömålen i Miljöplan 2014-2020

Nedan resultatet för målen i miljöplanen för slutåret 2020. ☺ = Målet är uppfyllt, ☹ = Målet är inte uppfyllt.

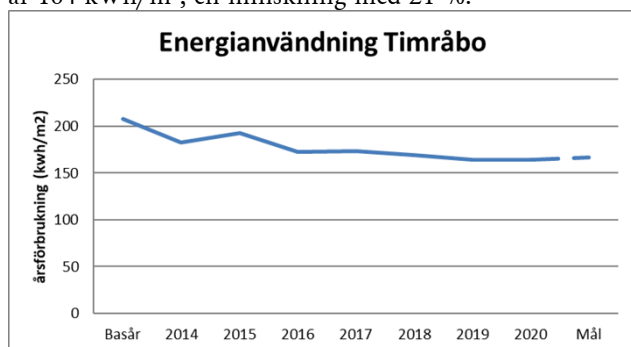
1. År 2020 har AB Timråbos energianvändning sänkts med 20 %. ☺

År 2020 är energianvändningen lägre än 166 kWh/m², år.

Basår 2012 = 208 kWh/m², år.

Ansvarig: AB Timråbo.

Resultat för 2020: Målet är uppnått. Preliminärt utfall är 164 kWh/m², en minskning med 21 %.

Diagrammet visar basår, resultat för 2014-2020. Timråbo har sänkt sin energianvändning med mer än 20 %. Målet är uppnått.

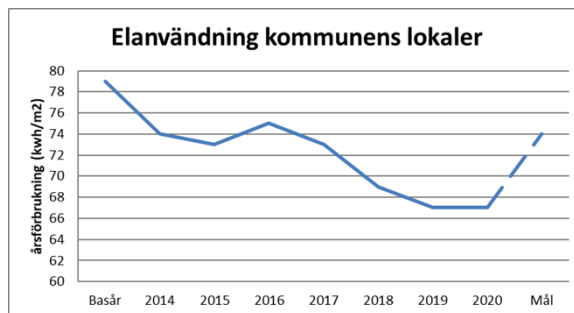
Timråbos styrelse har under år 2020 beslutat korrigera basår 2012 års förbrukning från 198 kWh/m², år till 208 kWh/m², år på ett administrativt statistikfel som upptäckts under rapporteringens gång.

2. År 2020 är elanvändningen i lokaler som sköts av kultur- och teknikförvaltningen lägre än 74 kWh/m² och år. ☺

Basår 2010 = 79 kWh/m².

Ansvarig: Kultur- och teknisknämnden.

Resultat för 2020: 67 kWh/m². Målet är uppnått för 2015 samt 2017 - 2020. Resultatet för 2018 - 2020 är exklusive ishallen eftersom den inte fanns med i fastighetsbeståndet när målet för 2020 togs fram. Minskningen av antalet kWh/m² och år beror på verksamhetsförändringar, energibesparande åtgärder och försäljning av simhallen. COVID-19 pandemin har resulterat i lägre förbrukning för 2020 då anläggningar inte använts i samma utsträckning. Samtidigt har elanvändningen ökat då anläggningar som laddstolpar och värmepumpar installerats.

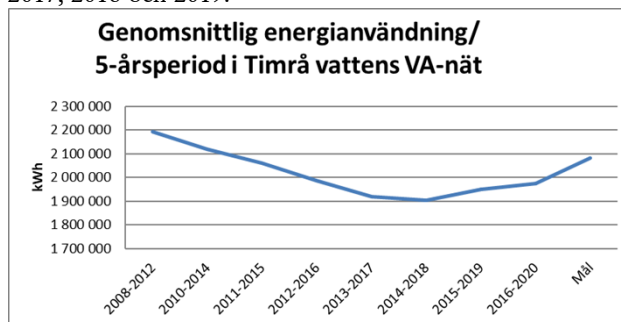
Diagrammet visar basår och resultat för 2014-2020. Målet har uppnåtts 2015 och perioden 2017-2020.

3. År 2020 är energianvändningen i Timrå Vatten AB:s vatten- och avloppsanläggningar 2 083 000 kWh/år. ☺

Det motsvarar en minskning för befintliga anläggningar med 5 % jämfört med medeltalet 2 192 500 kWh/år för 5-årsperioden 2009-2013.

Ansvarig: Timrå Vatten AB.

Resultat för 2020: Målet är uppnått med resultatet 1 975 150 kWh/år för 5-årsperioden 2016-2020. Målet har uppnåtts även för 5-årsperioderna som följdes upp 2016, 2017, 2018 och 2019.

Diagrammet visar basår, resultaten med start från 2010-2014 samt målet. Målet har uppnåtts de sista 5 åren.

4. Bränsleanvändningen (kWh/km) för transporter ska minska med 30 % till 2020 och utgöras till mer än 75 % av förnybara drivmedel. ☺ och ☹

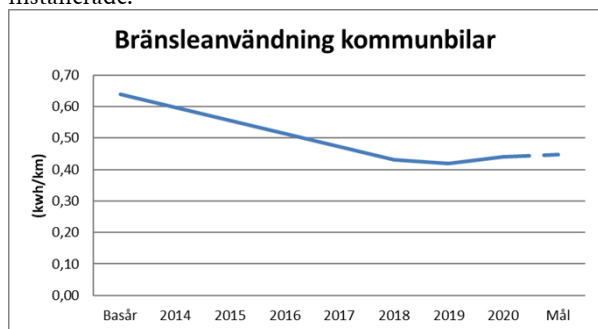
Gäller kommunala förvaltningars personbilar och lätta lastbilar som används i tjänsten. Basåret 2012 är bränsleanvändningen 0,64 kWh/km och andelen förnybara drivmedel 19 %.

Ansvariga: Samtliga kommunala nämnder och kommunstyrelsen, samordnas av kommunstyrelsen.

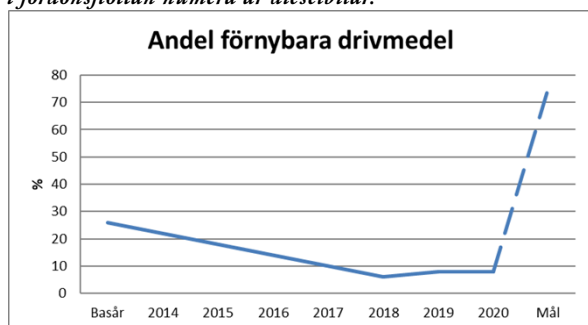
Resultat för 2020: Målet om bränsleanvändningen är uppnått då resultatet blev 0,44 kWh/km. Andelen förnybara drivmedel för 2020 blev 8 % och är därmed inte uppnått, det är långt ifrån målet på 75 %. Förklaringen till att andelen förnybart drivmedel minskat är att andelen etanolbilar minskat och dieselbilar ökat. För 2014-2017 saknas uppgifter för att kunna följa upp mål 4 och mål 5. Kultur och tekniks elbilar finns inte med i statistiken för 2020 då de först under 2021 kommer att få OBD-enheter

Miljöbokslut 2020

installerade.

Målet om att sänka bränsleanvändningen per km har uppnåtts under 2018-2020 vilket förklaras av att merparten av fordonen i fordonsflottan numera är dieslbilar.

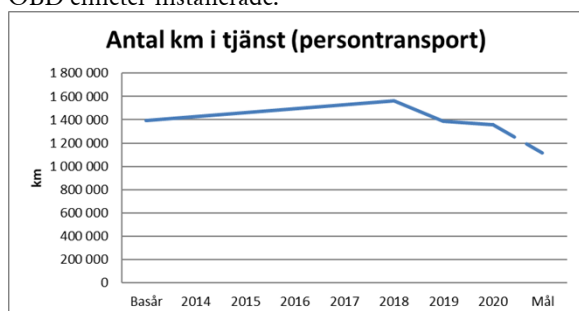
Måluppfyllelse gällande andelen förnybart drivmedel för tjänstefordon är långt bort. Resultatet för 2020 var 8 % att jämföra med målet på 75 %.

5. Antalet km för transporter ska minska med 20 % till 2020. ☹️

År 2020 är den sammanlagda sträckan 1 114 000 km. Gäller kommunala förvaltningars personbilar och lätta lastbilar som används i tjänsten samt privata bilar som körs i tjänsten. Basår 2012 = 1 393 000 km.

Ansvariga: Samtliga kommunala nämnder och kommunstyrelsen, samordnas av kommunstyrelsen.

Resultat för 2020: 1 359 000 km, målet är inte uppfyllt. För 2014-2017 saknas uppgifter för att kunna följa upp mål 4 och mål 5. 2018 kördes 1 563 000 km i tjänsten. År 2019 1 390 700 km och år 2020 1 359 000 km. Minskningen från 2018 till 2019 kan delvis förklaras av att det under 2019 uppmanades till återhållsamhet gällande utgifter t ex drogs det in på utbildningar. Minskningen för år 2020 kan till stor del förklaras av minskat antal tjänsteresor under pandemin. Slutresultatet är att antal körda km i tjänsten minskat, men det är en minskning med knappt 3 % från basår till slutår. Kultur och tekniks elbilar finns inte med i statistiken för 2020 då de först under 2021 kommer att få OBD-enheter installerade.

För 2014-2017 saknas uppgifter för att kunna följa upp mål 4 och mål 5. Slutresultatet är att antal körda km i tjänsten minskat med knappt 3 % från basår till slutår.

6. Till 2020 ska minst 25 % av centralt inköpta matvaror vara ekologiska. ☹️/☺️

Gäller basutbudet av matvaror inköpta av centralköket till skolor, förskolor och äldreomsorg. Respektive enhets inköp av mellanmål och frukost är inte medräknat.

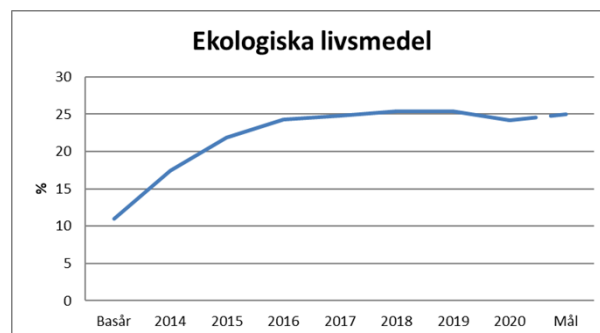
Ansvarig: Barn- och utbildningsnämnden.

Resultat för 2020: Målet är inte uppfyllt, men närapå.

Inköp av ekologiska livsmedel uppgick till 24,2 %.

Nedgången från 25 % som var resultatet för år 2018-2019 härrör sig från efterverkningar av coronapandemin.

Kostverksamheten arbetar för att kunna handla närodlat.

Diagrammet visar basår, resultat för 2014-2020 och streckad linje mot miljömålet. 2018-2019 uppnåddes målet på 25 % och 2020 var resultatet nära med 24,2 %.

7. 2014-2020 ska kommunen bibehålla att elanvändningen utgörs av förnybar el. ☺️

Gäller AB Timråbo, kommunens förvaltningar samt Medelpads Räddningstjänstförbund som hyr lokaler av kommunen. Undantaget är reservkraftsel som producerats av olja.

Ansvariga: Kultur- och teknknämnden och AB Timråbo.

Resultat för 2020: Målet är uppfyllt. Förnybar el har använts.

8. 2014-2020 ska kommunen bibehålla FSC-certifieringen för skogsbruket. ☺️

Ansvarig: Kultur- och teknknämnden.

Resultat för 2020: Målet är uppfyllt. Skogsbruket har varit FSC-certifierat.

9. 2014-2020 ska kommunen bibehålla att skolor och förskolor har kortare än 300 meters gångavstånd till naturmiljö. ☺️

Ansvarig: Kommunstyrelsen.

Resultat för 2020: Målet är uppfyllt. Gångavståndet har varit kortare än 300 meter.

10. År 2020 behandlas 65 % av biologiskt behandlingsbart avfall (matavfall) som ingår i kommunens renhållningsansvar i en rötningsanläggning för biogas. ☹️

Detta under förutsättning att biogasverk byggs inom en radie av 20 mil.

Miljöbokslut 2020

Ansvarig: Kultur- och tekniknämnden.

Resultat för 2020: Målet är inte uppfyllt, inget matavfall har samlats in för behandling i rötningsanläggning under 2020.

11. År 2020 ska Timrå kommun placera sig bland de 3 främsta i kategorin förortskommuner till större städer.

⊗

Syftar på den ranking som görs av tidningen Aktuell Hållbarhet.

Ansvariga: Samtliga kommunala nämnder och kommunstyrelsen, samordnas av kommunstyrelsen.

Resultat för 2020: Målet är inte uppfyllt. Timrå har placeringen 95 av 108 i kategorin större städer och kommuner nära större stad. Totalt sett hamnade Timrå på plats 238 av 290 i årets kommunrankning. Det är en försämring jämfört med plats 200 i förra årets ranking.

Del 2 - Övriga miljöfrämjande insatser

AB Timråbo

Under år 2020 har bolaget fokuserat på att slutföra kvarstående arbeten kring utbytet av fjärrvärmesystemen i bolagets fastigheter. Aktiviteter som injustering av värmesystemen har varit prioriterade för att optimera energibesparingarna i balans med upplevd komfort av hyresgästen. I och med färdigställandet av dessa projekt har nu bolaget driftövervakning på i princip alla fastigheter vilket gör arbetet med att sköta och optimera anläggningarna enklare och effektivare.

Under 2020 har bolagets solcellsanläggning på Skogsvägen producerat ca 110 000 kWh vilket är rekord sedan start 2017. Merparten av elen har använts inom fastigheten samt konsumerats av våra hyresgäster.

Sommaren 2019 startade Timråbo upp ett elbilsprojekt. De boende kan sedan dess vara medlem i en bilpool och delat på en elbil. Projektet utvärderades under 2020 och beslutades bli permanent, nu i samarbete med Green Carpool. Det är samma lösning som Mitthem har, vilket ökar tillgången till olika elfordon.

Under 2020 har Timråbo inte investerat i specifika miljöförbättrande åtgärder, dock har bolagets fönsterbytesprogram startat och under året har drygt 400 fönster bytts ut till energisnåla 3-glasfönster.

Under 2018 skrev Timråbo under Allmännyttans Klimatinitiativ, med mål om en fossilfri allmännytta år 2030 samt en reduktion av bolagets energiförbrukning med 30 % jämfört med år 2007. Satsningarna kräver ekonomisk uthållighet gällande nyinvestering och underhåll i fastigheterna. Bolaget har lyckats minska sin energiförbrukning med närmare 20 % redan och arbetet fortsätter.

MittSverige Vatten & Avfall AB

Arbete pågår med åtgärder för att minska och eliminera spridning av miljögifter i slam, innan det återförs till mark i syfte att nyttja växtnäringssämnen och organisk substans. T ex pågår uppströmsarbete för att leta och åtgärda föroreningskällor riktat mot olika industrier och verksamheter. Just nu är läkemedelsindustrier i fokus. Utöver det finns information om kampanjer på hemsidan.

Sundsvall Timrå Airport

Bolaget arbetar för ständiga förbättringar och strävar efter att minska verksamhetens påverkan på miljön. Detta görs bland annat genom att minska verksamhetens utsläpp till luft, mark och vatten. Vi går mot en mer miljövänlig fordonsflotta där hybrid- och elbilar används och kan laddas. Ett förnybart dieseldrivmedel (HVO100) har introducerats och används i flera av flygplatsens fordon. Bolaget väljer bioflygbränsle vid tjänsteresor och under året har en leverans av bioflygbränsle till flygplatsen möjliggjorts. Verksamheten granskar och undersöker miljörisker regelbundet samt omhändertar risker på ett organiserat sätt. Verksamheten hushåller med råvaror och energi samt nyttjar möjligheterna till återvinning av avfall. Glykol efter avisning av flygplan tas omhand. Bolaget köper in grön el och arbetar med energieffektiviserande åtgärder.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens uppdrag att utbilda våra elever gällande miljö och hållbarhet görs enligt läroplanerna. Olika former av insatser görs beroende på enhet och förutsättningar. Bland annat genomförs olika tematiseringar inom miljöområdet, med olika fokus. Arbetet fortgår inom hela förvaltningen.

Kommunstyrelsen

Ett nationellt projekt som visat sig vara extra bra att medverka i under pandemin har varit REDI, resfria digitala möten i offentlig sektor. I projektet har kommunala och regionala aktörer fått stöd i att öka andelen digitala möten i sina organisationer. I projektet har 113 tjänstepersoner utbildats i Skype och i slutet av året 58 tjänstepersoner/förtroendevalda i Zoom. 10 stycken utbildningstillfällen i Skype anordnades från mars - oktober. 2 tillfällen anordnades i slutet av året i Zoom. Timrå har fått hjälp från nationella projekt REDI med att utbilda politiker och tjänstepersoner i digitala politiska möten. Syftet med utbildningen är att stödja den demokratiska processen i kristider och att erfarenheterna ska möjliggöra en bättre framtida beredskap. Korta informationsfilmer har tagits fram gällande deltagande i Zoom möte på dator och Ipad. Filmerna har nationella projekt REDI hjälpt oss att ta fram. Filmerna har bl a mejlats ut inför KF 30/11 samt lagts ut på intranätet. En lathund har även tagits fram och lagts ut på intranätet.

Timrås nya styrmodell visar hur verksamheten leds och styrs i arbetet mot att nå social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Agenda 2030:s 17 globala

Miljöbokslut 2020

mål, inkluderat delmål har integrerats i fullmäktiges verksamhetsplan och budget. Och när nämnderna kvitterade sina verksamhetsplaner identifierades inte mindre än 66 kopplingar till dessa globala mål. Alla ledamöter i fullmäktige har bjudits in till analysseminarium inför 2022-2024, för att göra en gemensam verksamhetsanalys och sätta fokusområden för verksamhetsplan och budgetarbetet. På det sättet finns det alla möjligheter att integrera hållbarhet och miljömål i analys- och prioriteringsarbetet.

Timrå kommun har även under 2020 deltagit i Glokala Sverige – Agenda 2030 i kommuner och regioner. Samverkansprojektet leds av Svenska FN-förbundet och SKL med stöd av SIDA. Agenda 2030 med de 17 globala målen har kallats världens mest ambitiösa handlingsplan för hållbar utveckling.

Timrå kommun kalkar sjöar och vattendrag för att motverka försurning i sjöar och vattendrag. 3 kalkdoserare finns utplacerade och övrig kalkning sker via helikopter. I LONA-projektet ”bekämpning av jättebalsamin” har bekämpning av den invasiva arten jättebalsamin fortsatt för tredje året i rad.

Vägledande råd och bestämmelser om resor och möten har antagits politiskt och gäller från 1 januari 2020. Syftet med VROB:en är att minska vår miljöpåverkan. Dokumentet gäller alla anställda på Timrå kommun.

Sedan februari då en mindre bilpool tagits i drift, behöver anställda inte ta egen bil till jobbet för att ha tillgång till en bil eller elcykel på arbetstid. Nu finns alternativet att cykla, gå, samåka eller åka kollektivt något som har många fördelar inte minst ger det förutsättningar för sänkt klimatpåverkan.

Näringslivskontoret har med anledning av pandemin ställt om från fysiska frukostträffar till digitalt fredagsfika varje fredagsmorgon. Digitala dialogmöten har införts som ersätter fysiska besök ute på företag. Nu medverkar politiker, tjänstepersoner och samarbetspartners med företaget via Zoom istället. Omställningen till digitala möten har medfört minskat behov av resor.

Energi- och klimatrådgivaren har under året fått ställa om sedan mars till i stort sett enbart digitala möten. Därav har flera webinarier anordnats. 3 st om solceller och 1 webinarium om att producera biogas för lantbrukare. Energi- och klimatrådgivning har även utförts via telefon och Skype i större utsträckning i samband med möten med enskilda företag, organisationer och villaägare.

För att möta morgondagens krav på grön energi och gröna transporter driver Timrå kommun tillsammans med andra offentliga och privata partners forskningsprojektet DRIVE. Fokus i projektet är forskning och utveckling inom hela värdekedjan för grön energi, från utveckling av energiutvinning och energilagring till kraftelektronik och laddinfrastruktur. MIUN, Timrå, Sundsvalls och

Härnösands kommuner, Regionen, Energimyndigheten och företagspartners deltar i projektet.

I projekt MiLo, ett annat projekt Timrå kommun medverkar i tillsammans med MIUN, ingår att mäta miljöparametrar, presentera miljödata, utveckla innovationer och strategiskt kommunicera detta och därmed öka kunskap. Buller från industrin mäts i syfte att skapa säkrare och attraktivare industriella miljöer, utvecklad mätteknik används för att mäta föroreningar, metoder och mätsystem för säkerhetskritiska områden och underhållsbehov för framtidens flygplats ingår också. Övriga medverkande i projektet är Regionen, Sundsvalls och Härnösands kommuner samt privata aktörer.

Projekt BioRem Fiber deltar Timrå kommun i tillsammans med MIUN, Sundsvalls kommun, Regionen och privata aktörer. Projektet handlar om att utveckla marknadsanpassad miljöteknik för att sanera fiberbankar längs Västernorrlands kust med hjälp av svamp, växter och bakterier. Projektet ska bidra till en hållbar miljö samtidigt som processer utvecklas för att transportera upp materialet för avgiftning eller för behandling på plats.

Kultur- och tekniknämnden

Under hösten har förvaltningen jobbat med frågan farligt avfall på övergripande nivå inom verksamheterna utemiljö och fastighet med hjälp av en tillfällig extern resurs.

6 st publika laddplatser för elbilar respektive 6 icke-publika har installerats under 2019-2020. Del av finansieringen kommer från Klimatklivet.

3 st elbilar (personbilar) har leasats och Pangeas verksamhet har avyttrat en dieselbuss. Pangea kommer om så behövs, låna eller hyra fordon. Åtgärderna leder till sänkt användning av fossila drivmedel och minskade utsläpp av miljöfarliga ämnen och partiklar. Åtgärderna har gjorts i enlighet med kommunens VROB om resor och möten. Pangeas åtgärder ger sänka kostnader för bränsle och leasing på 80 0000 kr/år.

Textilinsamling på återvinningscentralen har påbörjats tillsammans med hjälpporganisationen Humanbridge. Marknadsföring kommer att startas upp under 2021. Insamlingen ger minskad miljöpåverkan genom ökad återanvändning och textilåtervinning.

Inköp av plastkassar på biblioteket har begränsats vilket ger minskad plastanvändning.

Fagerviksskolan har fått nytt ventilationsaggregat, värmepumpar och ny reglerutrustning. Värmepumparna har ersatt pellets vilket har medfört en bättre arbetsmiljö. Totalt har åtgärderna kostat ca 1 650 000 kr.

Tallnäs förskola Gul har fått nytt ventilationsaggregat och reglerutrustning till en kostnad av ca 170 000 kr. Syftet med åtgärderna är sänkt energianvändning och bättre arbetsmiljö.

Miljöbokslut 2020

I AME:s lokaler på verkstadsvägen har ny ventilation installerats för att sänka energianvändningen och för en bättre arbetsmiljö. Kostnad: ca 950 000 kr.

Framnäs förskola har fått ny reglerutrustning. Syftet är sänkt energianvändning. Kostnad: ca 60 000 kr.

Nytt ventilationsaggregat och reglerutrustning har installerats på Söråkers förskola. Syftet är sänkt energianvändning och bättre arbetsmiljö. Kostnad: ca 90 000 kr.

I kommunhuset har 3 st nya ventilations aggregat installerats. Syftet är även här sänkt energianvändning och bättre arbetsmiljö. Kostnad: ca 275 000 kr.

Installation av värmepump har gjorts vid skidstadion i Söråker. Minskad energianvändning. Kostnad: ca 175 000 kr.

Bergeforsensskola har fått en ny luftluftvärmepump i garage. Sänkt energianvändning och bättre arbetsmiljö är vinsterna med detta. Kostnaden: ca 35 000 kr.

NHC-Arena har fått 2st nya luftluftvärmepumpar. Syftet med detta är sänkt energianvändning och bättre arbetsmiljö. Kostnad: ca 70 000 kr.

Ravin Vivsta. Här har åtgärder påbörjats för att motverka skred och förbättra den bebyggda miljön. Åtgärderna är inte slutförda, kostnaderna går därför ej att fastställa.

Socialförvaltningen

Under 2020 har socialförvaltningen i mycket stor utsträckning använt sig av digitala lösningar för att mötas. För miljön innebär det ett minskat klimatavtryck eftersom antalet resor har kunnat minimeras, men också minskad materialförbrukning då material har kunnat delas digitalt. Även nämnden som använt sig av möjligheten till distanssammanträden har bidragit till samma positiva effekter för miljön.

I övrigt innebär de digitala välfärdslösningarna som sedan tidigare användes inom äldreomsorgen fortsatt minskad miljöpåverkan eftersom man inte behöver åka bil lika mycket i tjänsten bidrar det till minskade utsläpp, en annan positiv effekt är självfallet att slitaget på vår fordonspark minskar.

Medelpads räddningstjänstförbund

Ingen uppgift har inkommit.

Miljö och byggnadsnämnden

Ny e-tjänst håller på att tas fram för ärenden (anmälan och lov) där rivning ingår. I tjänsten blir det tydligare vilken kompetens för inventering samt vilket underlag gällande inventering av byggnadsmaterial, avfall och farligt avfall som krävs. Framtagandet av e-tjänsten sker genom

samarbete inom miljö- och byggkontoret, mellan miljö- och bygglovshandläggare.

Miljö- och byggkontoret har utfört tillsyn enligt miljöbalken inom flera olika branscher med miljö- och hälsopåverkan. Tillsynen är ett förebyggande arbete som syftar till att minska föroreningar till mark, vatten och luft och att påverkan på människors hälsa ska minimeras. Under året har tillsyn utförts på dagvattenrening och utsläpp till vattenrecipienter. Förebyggande arbete har gjorts i verksamheter där barn och äldre vistas samt vid nyetableringar. Under året har det också gjorts en uppföljning av Timråbos pågående arbete med att åtgärda förhöjda värden av radon i deras bostadsbestånd.

Många tjänstepersoner har använt elcyklar i större utsträckning då de inte längre behövt bokas utan det bara var att gå ner och låna en cykel i kundtjänst.

Att börja ställa om mot att vara digitala har resulterat i betydligt färre utskrivna papper under året. Pandemin har hjälpt till att fler "går med på" att hålla möten på distans (främst handläggarträffar (internt), tekniska samråd och till viss del rådgivning utöver förvaltningsgemensamma möten).

Fakta om miljöbokslutet

Miljöbokslutet är uppdelat i två delar, den första delen redovisar 2020 års uppföljning för Timrå kommuns Miljöplan 2014-2020 och den andra redovisar övriga miljöförbättrande åtgärder som kommunala bolag och nämnder genomfört under året.

Riksdagen har fastställt Sveriges miljö kvalitetsmål för en hållbar utveckling. För att Sverige ska nå miljö kvalitetsmålen behöver företag, myndigheter, organisationer och kommuner med flera, engagera sig och ta sin del av ansvaret.

I Vision 2025 som tagits fram under 2015 är ett av de fem fokusområden; Erbjuda livskvalitet med en mångfald av upplevelser, en trygg tillvaro och ett klimatsmart liv. Arbetet hittills har tagit sin utgångspunkt från visionen, men med den nya styrmodell som antagits i kommunfullmäktige hösten 2019 anges ger en ny inriktning för arbetet framåt med start 2021. För det framåtsyftande är visionen i sin helhet nedtonad och beskrivs som "En stark kommun i en växande region", där sedan innehållet beskrivs i de tre målbilderna. Målbilden Livskvalitet och attraktiva livsmiljöer är i huvudsak styrande för kommunens miljöarbete. När vi uppfyller kommunfullmäktiges mål förverkligar vi visionen.

För Timrå kommuns Miljöplan 2014-2020 har tre preciserade fokusområden pekats ut som kommunens fortsatta miljöstrategiska arbete inriktas mot:

- Energieffektiv verksamhet

Miljöbokslut 2020

- Klimatsmart verksamhet
- Attraktiv och tillgänglig naturmiljö

Till fokusområdena har elva konkreta, mätbara mål tagits fram och uppföljningen redovisas under nästa rubrik. Ett effektivt genomförande gör att målen bidrar till att kommunen efter 2020 tar ytterligare ett avgörande steg mot ett hållbart samhälle.

I Timrå kommun organiseras miljöarbetet under varje enskild nämnd/styrelse. Ansvarig för uppföljning och samordning av kommunens övergripande miljöarbete är kommunstyrelsen.

Nyckeltal för SekomY har inte kunnat tas med i miljöbokslutet eftersom de tas fram först i slutet av mars.